

An aerial photograph of a river delta, likely the Vistula River delta in Poland. The image shows a complex network of water channels and numerous green, vegetated islands of varying sizes. The water is a light brownish-grey color, and the surrounding land is covered in dense green trees and grass. The perspective is from a high angle, looking down on the landscape.

**PROGRAM edukacji
regionalnej i (ekologicznej) przyrodniczej
na obszarach zależnych od rybactwa**

- **Doliny Baryczy**
- **Dolnośląskiej Krainy Karpią**

**Konferencja otwier
Milicz, 14.01.201**

10.00- 11.00 Prezentacja założeń projektu, źródła finansowania

Przedstawienie i rola partnerów projektu :

- Dolnośląskie Kuratorium Oświaty
- LGR Dolnośląska Kraina Karpia
- Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Doliny Baryczy”

Program konferencji

11.00 – 12.30 Edukacja regionalna i ekologiczna / przyrodnicza na terenie **Doliny Baryczy**

- **w ramach edukacji szkolonej** na przykładzie Gminy Milicz
- **w ramach edukacji pozaszkolnej** na przykładzie
 - CETS w Krośnicach – działalność ośrodka, oferta edukacyjna
 - KOM Milicz – działalność ośrodka, oferta regionalna
 - LKP Nadleśnictwo Milicz – działalność i plany rozwoju oferty przyrodniczej
 - Stawy Milickie S.A – działalność i plany rozwoju oferty przyrodniczej
 - FER-Ośrodek Edukacji Ekologicznej we Wrocławiu

12.30-12.50 Edukacja regionalna i ekologiczna na terenie **Dolnośląskiej Krainy Karpia**

13.00- 14.00 Przedstawienie zadań i harmonogramu działań w **Dolinie Baryczy**.

Przedstawienie zespołu koordynatorów. Dyskusja.

Poczęstunek

Opracowanie programu edukacji regionalnej i (ekologicznej) przyrodniczej na obszarach zależnych od rybactwa realizowane jest w ramach porozumienia o współpracy pomiędzy lokalnymi grupami rybackimi :

Operacja w ramach środka **4.2. Wsparcie na rzecz współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej** współfinansowana przez Unię Europejską ze środków finansowych Europejskiego Funduszu Rybackiego PO Ryby 2007-2013

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
RYBACKI

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ SEKTORA RYBOŁÓWSTWA
I NADBRZEŻNYCH OBSZARÓW RYBACKICH

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

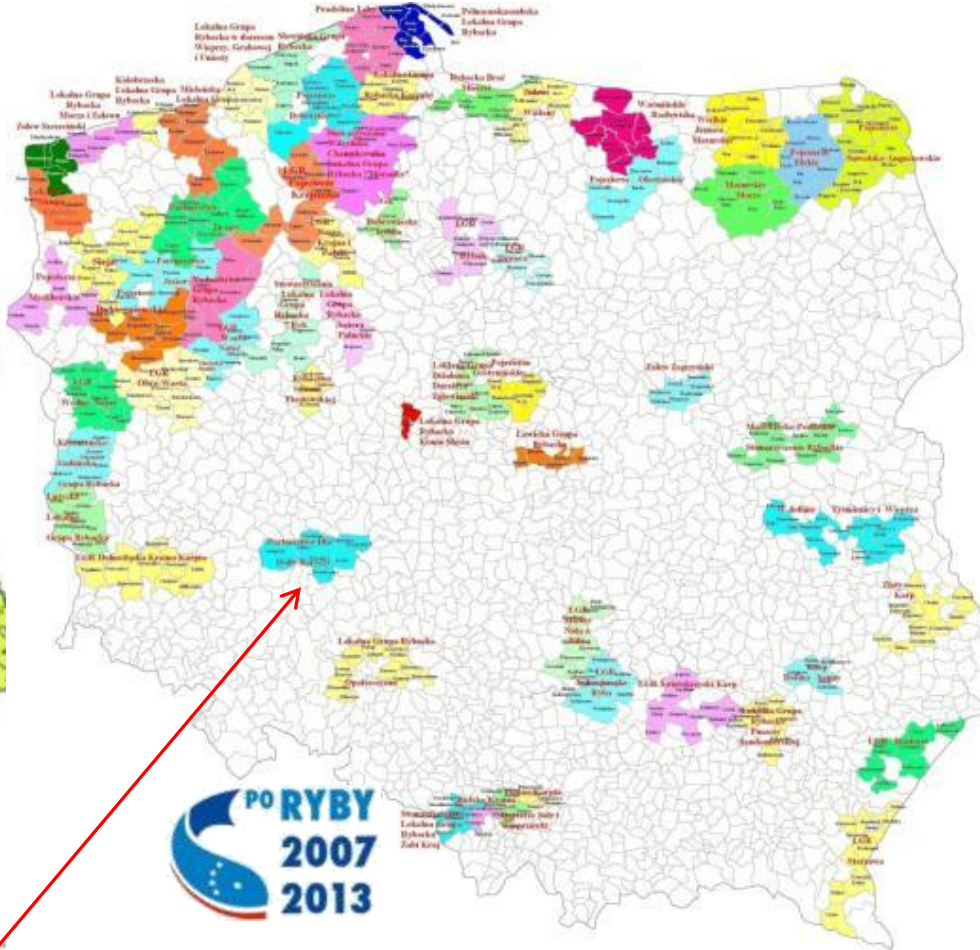
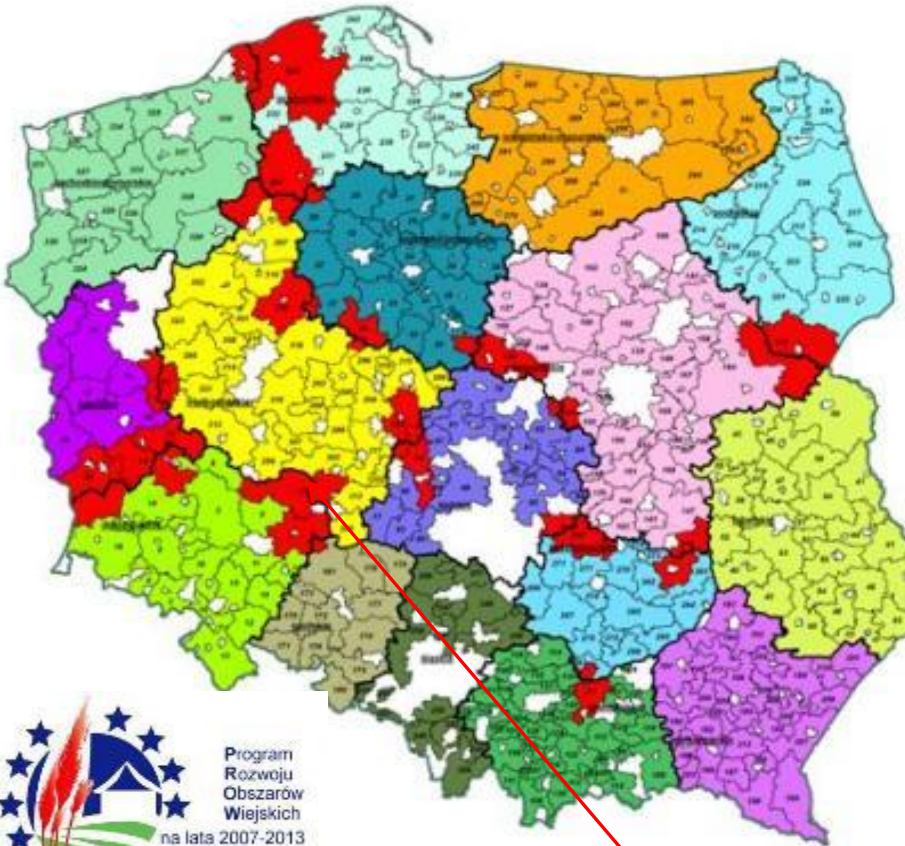
**DOLNY
ŚLĄSK**

www.umwd.pl

PARTNERSTWO
DLA DOLINY BARYCZY

Stowarzyszenie
„Partnerstwo dla Doliny Baryczy”,
kontynuuje, koordynuje i wspiera działania
na obszarze zapoczątkowane przez
organizacje ekologiczne, publiczne, społeczne jako:

”

Lokalna Grupa Działania wybrana do realizacji Lokalnej Strategii
Rozwoju (PROW 2007-2013) - **ponad 14 mln zł.**

Lokalna Grupa Rybacka wybrana do realizacji Lokalnej Strategii
Rozwoju Obszarów Rybackich (PO Ryby 2007-2013- - 2010)
ponad 44 mln zł.

Lokalna Organizacja Grantowa w ramach programu Działaj
Lokalnie - **konkursy min. 55 000 zł.**

- granty do 6000 zł dla ngo i nieformalnych grup)

Jest również organizacją realizującą i będącą partnerem w
różnych projektach PO KL, RPO, Grundtvig , i inne.

Przykładowe działania aktywizacyjne

- Rozwój obszaru w zakresie aktywizacji mieszkańców obszaru np.:
- Aktywizacja i kompleksowe działania promujące bazujące na specyfice kulturowo przyrodniczej obszaru

- Wsparcie i promocja lokalnych produktów i usług system certyfikacji Dolina Baryczy Poleca

DNI KARPIA

DOLINA BARYCZY

Działania edukacyjne

- Szkolenia i wsparcie w zakresie realizacji projektów.
- Animowanie i wsparcie organizacji pozarządowych i grup nieformalnych.
- Wsparcie i doradztwa w zakresie przedsiębiorczości i promocji.
- Rozwój i promocja oferty turystycznej.
- Placówki edukacyjne/ szkoły jako partner i odbiorca w działaniach aktywizujących.

Potrzeby

Kontynuacja działań zapoczątkowanych przez organizacje w zakresie edukacji np.:

- Opracowanie pierwszego **Regionalnego Programu Edukacji Ekologicznej dla Doliny Baryczy 2008** w ramach projektu „Dolina Baryczy- rozwój w harmonii z przyrodą” w ramach Pilotażowego Programu LEADER+ w latach 2007-2008 realizowanego przez Fundację Doliny Baryczy. Zidentyfikowano podmioty zajmujące się edukacją ekologiczną, dokonano diagnozy działań realizowanych przez partnerów do współpracy. **Uwzględniono badania określające potrzeby i oczekiwania w placówkach edukacyjnych. Wsparto finansowo** szereg przedsięwzięć, mających zasięg co najmniej regionalny, integrujących działania edukacyjne i stanowiących płaszczyznę wymiany doświadczeń.
- **Systemowe powiązanie rezultatów** długoletnich wysiłków wszystkich partnerów (publicznych, społecznych, gospodarczych) działających i inwestujących w projekty na rzecz rozwoju, zachowania i monitoringu dziedzictwa przyrodniczo - kulturowego obszaru Doliny Baryczy.
- **Nawiązanie trwałej współpracy pomiędzy szkołami i ośrodkami edukacji ekologicznej. Ponad 90 % klientów stanowią osoby spoza obszaru Doliny Baryczy.**
- **Realizacja LSROR**

An aerial photograph of a river delta system. The water is a murky brown color, and the land is covered in lush green vegetation. The land is divided into numerous islands and peninsulas of varying sizes, some with dense forests and others with more open, grassy areas. The river channels wind through the landscape, creating a complex network of waterways. The overall scene is a vibrant, natural landscape.

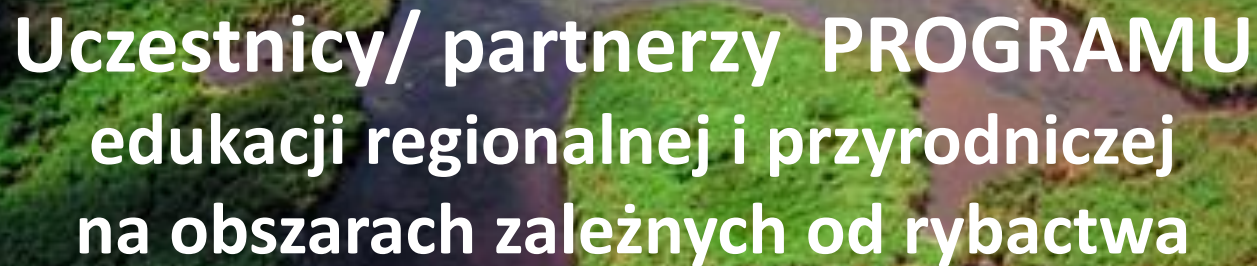
**PROGRAM edukacji
regionalnej i (ekologicznej) przyrodniczej
na obszarach zależnych od rybactwa**

An aerial photograph of a river with several green, vegetated islands. The text is overlaid on the image.

Cel PROGRAMU

edukacji regionalnej i przyrodniczej na obszarach zależnych od rybactwa

- Opracowanie systemowych narzędzi wsparcia prowadzenia spójnej edukacji regionalnej i przyrodniczej (szkolonej i pozaszkolnej) służącej ochronie i zachowaniu specyfiki obszaru.
- Współpraca pomiędzy uczestnikami projektu służąca trwałości PROGRAMU, wzmocnieniu tożsamości oraz rozpoznawalności marki i specyfiki obszaru Doliny Baryczy/ Dolnośląskiej Krainy Karpi.

Uczestnicy/ partnerzy PROGRAMU edukacji regionalnej i przyrodniczej na obszarach zależnych od rybactwa

Instytucje, organizacje, podmioty koordynujące działania edukacyjne, oraz związane z ochroną bogactwa przyrodniczego i kulturowego tj.:

Dolnośląski Kurator Oświaty

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska

Zespół Parków Krajobrazowych

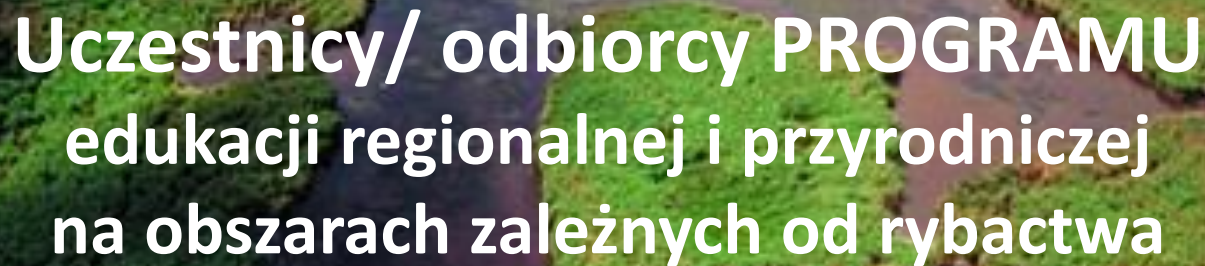
Uniwersytet Przyrodniczy / Stacja Ornitologiczna

Nadleśnictwa

Samorząd Województwa Dolnośląskiego

Inne

Samorządy gminne i powiatowe z obszaru **Doliny Baryczy** oraz **Dolnośląskiej Krainy Karpia**

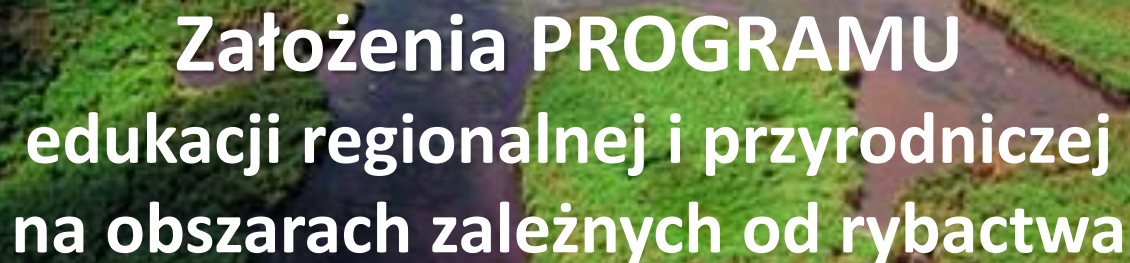
Uczestnicy/ odbiorcy PROGRAMU edukacji regionalnej i przyrodniczej na obszarach zależnych od rybactwa

Ośrodki szkolne wszystkich szczebli:

Przedszkola , szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły średnie, ośrodki specjalne, organizacje seniorów

Ośrodki pozaszkolne (istniejące oraz planowane) :

- Ośrodki edukacji pozaszkolnej funkcjonujące jako jednostki organizacyjne j.s.t (np.: CETS w Krośnicach, CEE w Miliczu)
- Leśne Kompleksy Promocyjne przy Nadleśnictwach (np.: Milicz, Żmigród, Antonin)
- Organizacje pozarządowe prowadzące stałą ofertę edukacyjną (np.: KOM, FER)
- Organizacje pozarządowe prowadzące ofertę projektową
- Podmioty gospodarcze (np.: „Stawy Milickie” S.A , „Rogata Owca”, „Muzyczne Pszczółki” , Górecznik Taurus S.K., Sp. z o.o.)

Założenia PROGRAMU edukacji regionalnej i przyrodniczej na obszarach zależnych od rybactwa

1. Aktywizacja i sieciowanie liderów edukacji regionalnej i przyrodniczej z obszaru na rzecz opracowania PROGRAMU w ramach wszystkich szczebli edukacji.
2. Współpraca i sieciowanie pozaszkolnych ośrodków edukacji regionalnej i przyrodniczej obszaru na rzecz opracowania PROGRAMU oraz spójnej oferty.
3. Wsparcie integracji i promocja dobrych praktyk z obszaru z kraju i terenu UE w zakresie realizacji działań edukacyjnych na obszarach cennych przyrodniczo i kulturowo (spotkania, warsztaty, wyjazdy studyjne)
4. Opracowanie i upowszechnienie nowoczesnych interaktywnych narzędzi edukacyjnych tj: podręczniki, scenariusze, portal, e- lerning, aplikacje, gry, mapy , publikacje itp.
5. Wsparcie podmiotów uczestniczących w PROGRAMIE w zakresie wyposażenia niezbędnego do realizacji treści i wykorzystania narzędzi edukacyjnych.
6. Wsparcie powstania infrastruktury niezbędnej do realizacji treści PROGRAMU obejmującego np. istniejące lub planowane ścieżki czy obiekty.
7. Planowanie i wdrożenie(pilotaż) PROGRAMU w ramach edukacji szkolnej oraz pozaszkolnej (współpraca i specjalizacja ośrodków)
8. Opracowanie narzędzi ilościowego i jakościowego monitoringu oraz ewaluacja PROGRAMU.

Dotychczasowe doświadczenia

Edukacja regionalna i ekologiczna / przyrodnicza na terenie Doliny Baryczy

- w ramach edukacji szkolonej na przykładzie Gminy Milicz
- w ramach edukacji pozaszkolnej na przykładzie:
 - CETS w Krośnicach – działalność ośrodka, oferta edukacyjna
 - KOM Milicz – działalność ośrodka, oferta regionalna
 - LKP Nadleśnictwo Milicz – działalność i plany rozwoju oferta przyrodniczej
 - „Stawy Milickie” S.A – działalność i plany rozwoju oferty przyrodniczej
 - FER-Ośrodek Edukacji Ekologicznej we Wrocławiu

Edukacja regionalna i ekologiczna na terenie Dolnośląskiej Krainy Karpia

Przedstawienie zadań i harmonogramu działań w **Dolinie Baryczy**.

Przedstawienie zespołu koordynatorów.

Koncepcja i koordynacja projektu : **Inga Demianiuk – Ozga**

Koordynator ds. edukacji szkolnej : **Zofia Pietryka**

Koordynator ds. obszaru edukacji pozaszkolnej: **Iwona Grobelna**

Koordynator ds. promocji : **Anna Urbańczyk**

Tematyczne konsultacje merytoryczne – zespół ekspertów zgodnie z potrzebami (np.: nauczyciele i edukatorzy opracowujący treści , eksperci merytoryczni, wsparcie doradcze)

Zespół pracowników biura ds. monitoringu i rozliczenia projektu.

PROGRAMU edukacji regionalnej i przyrodniczej w Dolinie Baryczy

Cele :

- Opracowanie systemowych narzędzi wsparcia prowadzenia spójnej edukacji regionalnej i przyrodniczej (szkolonej i pozaszkolnej) służącej ochronie i zachowaniu specyfiki obszaru.
- Współpraca pomiędzy uczestnikami projektu służąca trwałości PROGRAMU, wzmocnieniu tożsamości oraz rozpoznawalności marki i specyfiki obszaru Doliny Baryczy
- Włączenie do działań edukacyjnych innych działań aktywizujących, realizowanych przez Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Doliny Baryczy” w ramach wdrażania LSR, LSROR

Edukacja szkolna w ramach PROGRAMU edukacji regionalnej i przyrodniczej w Dolinie Baryczy

Cele szczegółowe :

- Aktywizacja wszystkich poziomów edukacji na rzecz realizacji PROGRAMU
- Zebranie i uzupełnienie materiałów edukacyjnych, dobrych praktyk z zakresu edukacji regionalnej i przyrodniczej wraz z zaplanowaniem narzędzi wsparcia niezbędnych do realizacji programu.
- Wsparcie edukacyjnej infrastruktury wokół szkół (np. ogródki tematyczne, ścieżki)
- Wsparcie doposażenie ośrodków szkolnych w sprzęt, pomoce i materiały dydaktyczne.

Edukacja Szkolna

Harmonogram działań

I. Gminne spotkania związane z identyfikacją działań i gminnych liderów (każdy z pionów) edukacji regionalnej i przyrodniczej w Dolinie Baryczy –

Terminy

Godz.

Gmina	Termin	Miejsce
Cieszków	05.03.2014 środa	
Krośnice	06.03.2014 czwartek	
Milicz	07.03.2014 piątek	Sala konferencyjna CAL
Odolanów	10.03.2014 poniedziałek	
Przygodzice	11.03.2014 wtorek	
Sośnie	12.03.2014 środa	
Twardogóra	13.03.2014 czwartek	
Żmigród	14.03.2014 piątek	

- Zdiagnozowanie i opis przykładów dobrych praktyk w obszarze przyrodniczej i regionalnej edukacji szkolnej w Dolinie Baryczy.
- Potrzeby związane z ofertą ośrodków edukacji pozaszkolnej
- Diagnoza i identyfikacja potrzeb szkół i osób związanych z edukacją regionalną i przyrodniczą.

Edukacja Szkolna

- Ankieta diagnozująca
- Wstępna baza szkół

Gmina	Przedszkola	Szkoły podstawowe	Gimnazja	Szkoły średnie	Szkoły specjalne	Łącznie
Cieszków	1	2	1	0		4
Krośnice	1	3	3	0		7
Milicz	3	7	4	3	1	18
Odolanów	1	11	4	1		17
Przygodzice	4	7	6	1		18
Sośnie	5	5	2	0		12
Twardogóra	2	4	1	1	1	9
Żmigród	1	5	2	1	1	10
Łącznie	18	44	23	7	3	95

Edukacja Szkolna

Harmonogram działań

II. Międzygminne spotkanie liderów edukacji z każdego poziomu związane z identyfikacją tematów, narzędzi i pomysłów.

Terminy
Godz.

Poziom	Termin	Miejsce
Przedszkola	24.03.2014 poniedziałek	Sala konferencyjna CAL
Szkoła podstawowa I-II	25.03.2014 wtorek	Sala konferencyjna CAL
Szkoła podstawowa IV-VI	26.03.2014 środa	Sala konferencyjna CAL
Gimnazjum	27.03.2014 czwartek	Sala konferencyjna CAL
Szkoły ponadgimnazjalne	28.03.2014 piątek	Sala konferencyjna CAL
Ośrodki (sz-w , specjalne)	31.03.2014 poniedziałek	Sala konferencyjna CAL

- Narzędzia wsparcia edukacji przyrodniczej i regionalnej w Dolinie Baryczy.
- Prezentacja potrzeb i planowanych i działań w zakresie organizacji ścieżek, ogródków itp.)

Edukacja szkolna

Harmonogram działań

III. 2-dniowa Konferencja

Termin 31.05 – 1.06 (sobota – niedziela) CETS Krośnice

- warsztatowe spotkanie partnerów projektu tj. ośrodków szkolnych i pozaszkolnych
- objazd istniejących ośrodków i podmiotów wspólnie z prezentacją wypracowanej oferty

**Propozycja programu : Ośrodek Edukacji Ekologicznej Krośnice, Stawy Milickie S.A.,
Kompleks Leśny Nadleśnictwo Milicz,**

IV. Pilotaż oferty w ramach Dni Karpia - Dni Otwarte Ośrodków Edukacji Pozaszkolnej

Termin 13-31 .10. 2014 koordynator Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Doliny Baryczy”

- Udział szkół w ofercie ośrodków z obszaru
- Udział gminnych/ międzygminnych zespołów liderów w ofercie ośrodków

Edukacja Pozaszkolna w ramach PROGRAMU Edukacji regionalnej i przyrodniczej w Dolinie Baryczy

Cele szczegółowe :

- Powstanie spójnej oferty istniejących lub powstających ośrodków realizujących działania z zakresu edukacji regionalnej i przyrodniczej wraz z zaplanowaniem narzędzi wsparcia niezbędnych do realizacji programu (publikacje, doposażenie w sprzęt i pomoce dydaktyczne, portale aplikacje internetowe itp.)
- Oznakowanie istniejących lub planowanych ścieżek , tras turystycznych na obszarze Doliny Baryczy (tablice)
- Wsparcie ośrodków - doposażenie w sprzęt, pomoce i materiały dydaktyczne

Edukacja Pozaszkolna

Harmonogram działań

I. Seminarium dla Ośrodków i Podmiotów Edukacji Pozaszkolnej realizujących działania z zakresu edukacji regionalnej i przyrodniczej w Dolinie Baryczy –

Termin 4.03. 2014 (wtorek) godz. miejsce Nadleśnictwo Milicz czy CAL?

- **Identyfikacja ośrodków edukacji pozaszkolnej - uaktualnienie bazy danych na podstawie ankiety**
- Zdiagnozowanie i opis przykładów dobrych praktyk w obszarze przyrodniczej i regionalnej edukacji pozaszkolnej w Dolinie Baryczy.
- Spójność działań podejmowanych przez OEPS (Ośrodki Edukacji Pozaszkolnej) z celami kształcenia nowej podstawy programowej przedmiotów przyrodniczych (NPP PP)
- Diagnoza i identyfikacja potrzeb ośrodków i osób związanych z edukacją regionalną i przyrodniczą.

Harmonogram działań

II. Seminarium dla Ośrodków i Podmiotów Edukacji Pozaszkolnej realizujących działania z zakresu edukacji regionalnej i przyrodniczej w Dolinie Baryczy

Termin 7.05. 2014 (środa) godz. miejsce powiatowe CEE czy CAL?

Warsztaty budowanie oferty

(organizacja działań ośrodka, aspekty dydaktyczne i metodyczne oferty zajęć dla różnych grup odbiorców, pozyskiwanie źródeł finansowania na edukację - wsparcie placówek edukacji pozaszkolnej na edukację przyrodniczą – analiza i przykłady dobrych praktyk)

Infrastruktura edukacyjna

- Potrzeby istniejących lub planowanych ścieżek , tras turystyczne na obszarze Doliny Baryczy
- opracowanie systemowych narzędzi wsparcia prowadzenia spójnej edukacji regionalnej i ekologicznej

Harmonogram działań

III. 2-dniowa Konferencja

Termin 31.05 – 1.06 (sobota – niedziela) CETS Krośnice

- warsztatowe spotkanie partnerów projektu tj. ośrodków szkolnych i pozaszkolnych
- objazd istniejących ośrodków i podmiotów wspólnie z prezentacją wypracowanej oferty

Propozycja programu : Ośrodek Edukacji Ekologicznej Krośnice, Stawy Milickie S.A., Kompleks Leśny Nadleśnictwo Milicz,

IV. Pilotaż oferty w ramach Dni Karpia - Dni Otwarte Ośrodków Edukacji Pozaszkolnej

Termin 13-31 .10. 2014

- oferta dla ośrodków edukacyjnych z obszaru
- oferta dla grup nauczycieli

Promocja i narzędzia aktywizujące

Portal edukacyjny - zbiór wiedzy, działań uporządkowanych i zgromadzonych w jednym miejscu

Podstawowe narzędzie PROGRAMU to portal edukacyjny

zawierający:

- Informacje (zbiór wiedzy) dla nauczycieli
- Informacje (zbiór wiedzy) dla uczniów
- Ofertę Ośrodków Edukacji Ekologicznej/ organizacji pozarządowych/innych

Ponadto

- Z portalu będą mogli też korzystać turyści, mieszkańcy Doliny Baryczy
- Miejsce aktualnych wymiany myśli, spostrzeżeń, pomysłów, dobrych praktyk (np. gotowych lekcji, prezentacji...)
- Miejsce aktywizujące, jednoczące środowiska szkolne

Promocja i narzędzia aktywizujące

Portal dla nauczycieli

- Wyszukiwanie informacji przez nauczycieli, wg kryterium:
- wieku ucznia
- przedmiotu nauczania
- ewentualnie charakteru zajęć

Portal dla uczniów

- gry
- quizy
- materiały merytoryczne
- możliwość dołączania filmów, zdjęć, reportaży

Ponadto

portale społecznościowe

interaktywne mapy

kanały YouTube/ blogi

Promocja i narzędzia aktywizujące

- **Narzędzia dydaktyczne drukowane:**
- podręczniki
- dyplomy, plakaty, broszurki tematyczne
- dla najmłodszych kolorowanki, puzzle, plansze na podłogę
- gry: memo, planszowe, karty
- kieszonkowa encyklopedia wiedzy
- kalendarze książkowe dla uczniów pokazujące walory Doliny Baryczy w zmieniających się porach roku, kalendarium imprez
- pocztówki
- mapy, plansze edukacyjne
- gadżety

Promocja i narzędzia aktywizujące

- **Narzędzia/ formy aktywizujące**
- konkursy (np. olimpiady, opowiadania, podstawy przedsiębiorczości)
- akcje (np. wyślij kartkę do znajomego, klasy nakręcają film o DB, odgłosy ptaków...)
- warsztaty badawcze – pomiary zanieczyszczeń środowiska
- rajdy promujące aktywny wypoczynek – piesze, rowerowe, biegowe, kajakowe, konne, (sportowe, rekreacyjne, survivalowe)
- podchody, gry terenowe – włączające dzieci jako organizatorów

Założenie: najciekawsze pomysły wchodzą w kalendarz cyklicznych form edukacji – jako zajęcia stałe/systemowe

Promocja i narzędzia aktywizujące

Program edukacyjny jako promocja regionu

- Budując narzędzia edukacji należy pamiętać, że jest to olbrzymia wiedza ale i sposób na wypromowanie pewnych dodatkowych działań, które mogą mieć potencjał promocyjny, PR-owy.
- Narzędzia mogą zamykać się na drodze nauczyciel-uczeń ale mogą też wciągnąć do współpracy rodzinę i mamy następny poziom edukacji.
- Narzędzia są budowane na temat Doliny Baryczy dla Doliny Baryczy ale oczywiście nie zapominamy, że będzie to również materiał do wykorzystania przez inne regiony które najpierw nauczą się o Dolinie Baryczy - skorzystają z oferty edukacyjnej a potem przyjadą jako turyści.

Dziękujemy za uwagę

Kontakt:

Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Doliny Baryczy”

pl. Ks. E. Waresiaka 7, 56-300 Milicz

partnerstwo@nasza.barycz.pl

www.nasza.barycz.pl